

CPK – Newsletter 1/2018 6. února 2018

OBSAH:

CPK
Fórum CPK
Ostatní
Knížní publikace autorů CPK
Doporučujeme
Připravujeme

CENTRUM PRÁVNÍ KOMPARATISTIKY

Právnická fakulta UK v Praze
místnost č. 410 / 4. patro
nám. Curieových 7
116 40 Praha 1
tel.: 221 005 576
fax: 221 005 574
<http://www.komparatistika.cz/>

Vedoucí:

Prof. JUDr. Luboš Tichý

Vědeckí pracovníci:

JUDr. Mgr. Tomáš Dumbrovský,
Ph.D., LL.M.
JUDr. Jiří Hrádek, Ph.D., LL.M.
JUDr. Petra J. Pipková, Ph.D.,
LL.M.eur.
Dr. Rita Simon, LL.M., BA
JUDr. Solange Maslowski, Ph.D.,
D.E.A.

Odborní pracovníci:

Mgr. Tomáš Troup, LL.M.
Ludmila Nováčková (tajemnice)

Externí spolupracovníci:

Vladimír Ambruz, LL.M.
Mgr. Jan Balarin, Ph.D.
Dr. Iur. Stephan Heidenhain
Mgr. Slavomíra Henčeková
JUDr. Eva Ondřejová, LL.M.
Mgr. et Mgr. Vít Zvánovec

CPK

Centrum právní komparatistiky („CPK“) je pracovištěm Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, které bylo zřízeno 1. října 2009. Posláním CPK je srovnávat základní právní instituty různých právních řádů s cílem odhalit přednosti a zápory té které úpravy a využít tyto poznatky i při přípravě české legislativy a její aplikaci v právní praxi. CPK se přitom soustřeďuje na soukromé a evropské právo.

FÓRUM CPK

CPK pořádá v období říjen-prosinec a únor-červen zpravidla každý druhý čtvrtek přednášky na aktuální témata, jejichž součástí je diskuse. **Přednášky se konají v místnosti č. 401, 4. patro, Právnická fakulta UK od 17.30** (předpokládané ukončení včetně diskuse je v 19.00). Zájemci o danou problematiku jsou srdečně vítáni. Účast není třeba předem avizovat; vstup je volný. V letním semestru 2018 se konají následující přednášky:

Lze zvolit cizí právo bez existence cizího prvku?

(22.2.2018, prof. Luboš Tichý)

Provokující nadpis je skutečným označením tématu přednášky, která se pokusí zpochybnit jako paradigma zastávanou tezi, že zvolit cizí právní řád lze jen na základě skutkového stavu s tzv. cizím či mezinárodním prvkem. Protože autonomie vůle mající základ v základním lidském právu na svobodu projevu a právu na vlastnictví je silnější než maximy, na nichž je postaveno kolizní právo, nic nebrání tomu, aby ve smluvních vztazích bylo možné zvolit cizí právní úpravu i na tuzemský právní vztah.

Zveřejňování platů ve veřejném sektoru ve světle nálezu Ústavního soudu

(8.3.2018, Mgr. Vít Zvánovec)

Mezi právem na soukromí a právem na transparentnost je polarita. Na test proporcionality odpovídají různé právní řády různě. Český tradičně favorizoval soukromí, což se změnilo až dvěma rozsudky NSS, přičemž zákonodárce zůstal nečinný. ÚS se vrací k tradičnímu konceptu typickému pro české prostředí, avšak test, který nastolil, je obtížně uchopitelný. Přednáška přiblíží pokus o jeho konceptualizaci ministerstvem vnitra.

Domněnka vzniku škody: potenciální nástroj ulehčení důkazní pozice poškozeného? (22.3.2018, JUDr. Petra Pipková)

Unijní směrnice upravující některá pravidla náhrady škody způsobené protisoutěžním jednáním zavedla do legislativy členských států nový prvek, a to vyvratitelnou domněnku vzniku škody. Ačkoli se jedná o silně diskutovanou a kontroverzní úpravu, při bližším pohledu na judikaturu některých členských států zjistíme, že aplikace obdobných institutů (a to nejen v oblasti kartelových škod) jim není zcela cizí. Konkrétně tento institut znamená, že soud musí vycházet z toho, – není-li protistranou prokázán opak – že škoda poškozenému vznikla a že je vyšší než nula. Příspěvek se zabývá ospravedlněním, obsahem, výhodami a nevýhodami tohoto institutu.

Kolektivní vymáhání spotřebitelských práv ve státech Visegrádské skupiny (V4) (12.4.2018, Dr. Rita Simon)

Následky porušování předpisů v oblasti nekalých obchodních praktik vůči spotřebitelům mohou škodit velké skupině osob. Navzdory právním požadavkům evropského práva jsou mechanismy kolektivního odškodnění v zemích Visegrádské čtyřky nedostatečné z důvodu vysokých soudních poplatků a rizika neúspěchu nebo chybějících procesních rámců ve prospěch spotřebitelských organizací. Po úvodu do problematiky spotřebitelských hromadných škod a různých přístupů mezi evropskými a americkými modely třídních žalob přednáška představí stávající modely ve státech Visegrádu 4.

Pojem smlouvy (26.4.2018, prof. Luboš Tichý)

Tato přednáška je úvodem do rozsáhlého projektu CPK, jež se zabývá pojmem smlouvy v nejširších souvislostech. Přednáška proto analyzuje základní pojmy a teorie smlouvy, zejména s ohledem na její význam v soukromém právu. Předmětem analýzy je vlastní charakter tohoto pojmu, jeho klasifikace a popis vývojových tendencí. Zabývá se dále vztahem k dalším základním soukromoprávním institutům, zejména ke kategorii civilního deliktu.

Regulace hospodářské soutěže a výzvy digitalizace (10.5.2018, prof. Dr. Reinhard Ellger, MPI Hamburg)

Před zhruba 15 lety vyvolaly digitalizace zpracování a zprostředkování informací globální strukturální přeměnu, která se dotkla veškerého života společnosti a znamenala překotný vývoj, jenž dokonale přeměnil celé oblasti soukromého života, politiky, sociálních vztahů a v neposlední řadě se významným způsobem dotkl hospodářství. V ekonomické oblasti měl za následek strukturální změny trhu se zbožím a službami. Tyto změny staví používání právních norem kartelového práva a vlastně celé jeho dogmatické ekonomické koncepty před zásadní úkoly. S tím spojené problémy kartelového práva se projevují ve všech jeho dílčích sektorech, zejména v oblasti zákazu kartelu, ale i zákazu zneužití a kontroly fúzí. Přednáška má tak za cíl poskytnout přehled o otázkách souvisejících s ochranou soutěže na digitalizovaných trzích.
(v němčině s překladem)

Soudcovská poučovací povinnost v německém procesním právu (17.5.2018, prof. Dr. Andreas Spickhoff, Univerzita Mnichov)

Soudcovská poučovací povinnost se nachází podle převažujícího mínění německé právní nauky v určitém stavu napětí především k dispoziční zásadě. Tento princip nebyl ani v Rakousku (Franz Klein) nesporný, zato ale na pozadí rakouského vývoje v civilním procesu v Německu. Navíc je tato zásada v určitých procesních typech velmi uvolněná, podle rozšířeného mínění až na hranice vyšetřovací zásady. Tak vzniká problém možné podjatosti soudce, který svými pokyny ohledně vedení řízení může jednu stranu zvýhodnit. Je proto třeba nastolit „praktický soulad“ mezi nepřípustnou podjatostí a žádoucí soudcovskou poučovací povinností.
(v němčině s překladem)

Očekávání bezpečnosti výrobku a škoda způsobená vadou výrobku (24.5.2018, JUDr. Jiří Hrádek)

Směrnice o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku zavedla posuzování vadnosti výrobku na základě očekávání ve vztahu k jeho bezpečnosti. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník toto

pravidlo nepřevzal přesně a jednoznačně, bude předmětem výkladu analýza celkového pojetí pravidla, identifikace rozhodné osoby i stanovení účelu, k němuž má být výrobek použit. Výklad bude zasazen do kontextu evropské a české úpravy bezpečnosti výrobku a zejména pak ustanovení § 2939 a násl. občanského zákoníku.

Role Evropského soudního dvora při zajišťování právního státu v členských státech: maďarská lekce (31.5.2018, prof. Dr. Pál Sonnevend, Univerzita Budapešť)

Článek 2 SEU zakotvuje základní ústavní hodnoty zaručující jednotu Evropské unie. Předpokládá se, že vynucování respektování těchto hodnot je povinností soudu. Zatímco soudní vynutitelnost čl. 2 SEU je sporná, Listina základních práv Evropské unie by byla perfektním nástrojem k vynucení základních hodnot EU. Jak ukazuje rozhodnutí Siragusa, je judikatura Evropského soudního dvora příliš restriktivní, a tak brání v zabezpečení úcty k základním hodnotám Evropské unie. Evropský soudní dvůr by mohl a měl zvolit širší interpretaci čl. 51 odst. 1 Listiny základních práv EU a tak přispět k podstatně intenzivnějšímu způsobu vynucování principu právního státu, demokracie a základních práv v členských státech.
(v angličtině)

Postavení spotřebitele v digitálním světě (7.6.2018, prof. Dr. Hans W. Micklitz, Univerzitní institut EU Florencie)

Přednáška má trojí úkol. Prvně jde o zhodnocení diskuse o nutnosti regulace digitálních spotřebitelských služeb. V této souvislosti se klade celá řada otázek, jako například jak hodnotit návrhy úprav Německého sjezdu právníků, Evropské komise a dalších. Přednáška dále poskytne pohled na nové palčivé problémy, které plynou z rozvoje digitálních technologií v oblasti agenturních systémů, regulace prostřednictvím algoritmů a možností tzv. big data. Zatřetí jde o konkrétní návrhy vymahatelnosti práva v digitální společnosti.
(v němčině s překladem)

Odpovědnost politika za škodu (21.6.2016, prof. Luboš Tichý)

Provokativní téma navozuje předně otázku, zda tento institut existuje a zda ho lze uskutečnit, a to vedle politické odpovědnosti, prostřednictvím nástrojů právní ochrany dotčených osob. Přednáška se proto bude zabývat otázkou protiprávnosti a přičítání škody a dalšími prvky odpovědnostního vztahu. Vychází se i z určité paralely v cizích právních řádech a hledá se pozitivněprávní řešení.

OSTATNÍ

V místnosti č. 412, 4. patro budovy PF UK:

9. 4. 2018 v 17.30

Prof. Michael Bogdan (Univerzita Lund), Nová praxe Soudního dvora EU ohledně pravomocí ve sporech vznikajících z narušení soukromí a osobnostních práv

Dne 17. října 2017 vydal velký senát Soudního dvora EU svůj rozsudek ve věci C-194/16 (Bolagsupplysningen v. Svensk Handel), týkající se soudní pravomoci členských států dle čl. 7 odst. 2 Nařízení Brusel Ibis ve sporech vznikajících z narušení osobnostních práv. Rozsudek doplňuje a částečně mění dosavadní výklad nařízení a aktualizuje několik otázek, kupř. ohledně významu nových technických možností, tzv. geoblockingu pro soudní pravomoc.
(v češtině)

16. 4. 2018 v 17.30

Prof. Kurt Siehr (Max-Planck-Institut Hamburg), Volba nestátního práva v oblasti práv duševního vlastnictví

Předmětem přednášky je „tradiční“ problém mezinárodního práva soukromého.
(v angličtině)

KNIŽNÍ PUBLIKACE AUTORŮ CPK

Luboš Tichý, CISG, Komentář, C.H. Beck 2017, 440 s.

Michael Potacs, Luboš Tichý (eds.), Abuse of Law, Praha 2017, 364 s.

DOPORUČUJEME

17th Annual Conference on European Tort Law, 5. – 7. dubna 2018, Vídeň
info: www.acet.ectil.org

PŘIPRAVUJEME

Luboš Tichý (ed.), Evropský delikt – o mechanismu vynucení respektu k základním unijním hodnotám